

Medlemsbrev

APRIL 2021

Foto: Janne Andersson

Planera för nya CAP

Säsongen för årets SAM-ansökan är i sin slutfas. En av årets få nyheter är att miljöstödet minskat kväveläckage kan sökas som ett ettårigt stöd.

Flera av de miljöstödet som föreslås gälla för den kommande jordbrukspolitiken 2023–2027, kommer också bli ettåriga och kallas eco-schemes.

Begreppet EU:s Gröna giv omfattar en handlingsplan som fokuserar på miljö, klimat, precision och digitalisering. Alla länder ska kunna visa att man når upp till en viss andel och 20-30 procent av de ersättningsplaner som lantbrukare får via den gemensamma jordbrukspolitiken ger miljö- och klimatteffekter. Processen att utforma Sveriges plan för jordbrukspolitiken pågår fram till i höst.

Fånggrödor, mellangrödor och blommande slättbygd föreslås ersättning. I övrigt finns det förslag om nya former av stöd till ekologisk produktion och till att lantbrukare planerar sin gödning och sprider med precision. Det dröjer alltså till senare i år tills vi vet vad som kommer att ingå i det förslag som Sverige lämnar till EU-kommissionen. Greppa Näringen erbjuder råd om hur du kan "ligga steget före" för att motsvara eventuella krav på ökad precision till exempel kan du använda dig av:

- Växtnäringsbalanser som alltid har varit en grundbult för uppföljning i Greppa Näringens arbete. Ta hjälp av vår rådgivning eller beräkna själv en balans på Greppa Näringens mina sidor.
- Ogödslade rutor i fält ger dig information om markkväveleveransen i fältet.

I Greppa Näringens brev Säsongnytt kan du följa våra mätningar i höstvetet i olika områden. Men det bästa är nollrutor i dina egna fält i olika grödor. Även om du inte mäter kväveupptaget i nollrutan utan endast går ut och tittar och jämför med övriga fältet, ger rutan värdefull information.

Rätt insats på rätt plats

Många lantbrukare har kommit långt när det gäller olika typer av precisionsmetoder så att rätt insats hamnar på rätt plats.

GPS för av- och påslagning av lantbruks-sprutan, insädd remsa runt dräneringsbrunnar och obesprutade kantzoner handlar alla om att hantera växtskyddet i fält.

På växtnäringsvidan har varierad giva av kväve eller fosfor med tilldelningsfiler ett värde på fält med variationer. Vare sig det är en vegetationskarta, kvävesensormätning i fält eller markkartering som ligger till grund för tilldelningsfilen, så är alla precisionsåtgärder. Ett exempel på tjänst där tilldelningsfiler kostnadsfritt kan skapas från vegetationskartor är CropSAT. Greppa Näringen har varit med och möjliggjort att tjänsten är kostnadsfri att använda även i år.

Du kan läsa mer om förslagen till ny jordbrukspolitik från 2023 på Jordbruksverkets webbsida, sök "jordbrukspolitiken från 2023".

Greppa Näringen fyller 20 år

Jag fick frågan vad jag är mest stolt över med Greppa Näringen. Jag svarade att vi har skapat en brygga mellan forskning och praktik. Vi känner ett förtroende för att vårt arbete baseras på kunskap och på åtgärder som är lönsamma samtidigt som de ger positiva effekter i miljön och minskar negativ klimatpåverkan.

Verktyg för att beräkna effekter. Kunskapen blir mer konkret med hjälp av de beräkningsprogram vi använder i rådgivningen, såsom stallgödselns värde, kopplat till spridningsätt, gödseltyp och jordart. Vi presenterar olika nyckeltal beroende på gröda och olika fältförhållanden, när vi beräknar utlakning av kväve och markens mullhalt. Med en funktion fördelas klimatpåverkan över gårdens alla produkter.

Vi samverkar med hela lantbrukssektorn.

Ena dagen diskuterar vi med mejerier kring klimatberäkningar, nästa med "LEVA-projektet" om lokal samordning som minskar fosforförluster. Den tredje gäller hur miljö- och klimatåtgärder kan kopplas till ersättningsplaner i kommande CAP, med ambitionen att de ska ge lantbrukaren stöd i sin produktion.

Vi arbetar för miljön, klimatet och lantbrukaren, men även för den svenska konsumenten. Min övertygelse är att en viktig anledning till att konsumenten vill köpa svenskproducerade varor är förtroendet Greppa Näringen skapar och fortsätter utveckla för det svenska lantbruket. Det ska vi vara stolta över när Greppa Näringen firar 20 år!

Stina Olofsson

Projektledare Greppa Näringen

Hallå Emma Johansson, rådgivare på Hushållningssällskapet, Kalmar

Nu finns den nya rådgivningen ”Miljövänlig hästhållning” tillgänglig i vissa län. Hur tycker du att mottagandet har varit i Kalmar?

Mottagandet har varit väldigt bra. Det känns som att efterfrågan på rådgivning inom miljö är stor hos hästföretagarna. Det är högaktuellt nu i och med övergödningssutredningen och många har insett att de behöver se över sin egen gårds miljöpåverkan och vad de kan göra för att minska den.

Hur skiljer sig rådgivningen till hästföretag från rådgivningen till lantbruksföretag?

Startrådgivningen, som är den första rådgivningen man gör på en gård inom Greppa Näringen, tycker jag är mer djupgående på häst. På hästgårdarna går man mer direkt på problem och lösningar och lägger sedan upp en rådgivningsplan efter vad man kommer fram till att det kan behövas extra rådgivning om. På lantbruksföretag gör man en växtnärlingsbalans som visar näringsförlusterna på gården och diskuterar med lantbrukaren var problemen finns och därefter lägger man upp en rådgivningsplan. För lantbruksföretag finns fler uppföljande rådgivningar att välja mellan så där är startrådgivningen mer till för att utreda behovet av fler besök på gården.

Vilka områden är viktigast att se över på en hästgård?

Det viktigaste är att se var den största miljöpåverkan finns, här spelar även gårdens placering i landskapet stor roll. Det som har diskuterats mycket när jag har varit ute är problemet med upptrampade

hagar. Men också renhållning av hagar, gödsel förvaring samt hur utfodringen sköts ute i hagarna. Att man ser över foderstaterna så att man inte överutfodrar kan också vara ett sätt att minska näringsläckaget.

Läs mer om rådgivningen ”Startbesök miljövänlig hästhållning” på greppa.nu.

Odlingsstrategi med och utan glyfosat

Efter sommaren kommer Greppa Näringen att kunna erbjuda en ny rådgivning. Den syftar till att öka kunskapen om metoder som kan minska beroendet av glyfosat och vilka konsekvenser förändringarna får för företagets lönsamhet. Tillsammans diskuterar rådgivare och lantbrukare förväntade effekter av strategier utan, eller med en minskad användning glyfosat. Rådgivningen är i huvudsak inriktad mot konventionella gårdar, som idag använder medlet.

Nöjdheten med Greppa Näringen har ökat

Lantbrukarnas nöjdhet med Greppa Näringens rådgivning har ökat enligt den senaste medlemsundersökningen som sträcker sig över en tvåårsperiod. Det övergripande nöjdhetsindexet visade ett högt resultat och ligger nu på 77 jämfört med 75, som var index vid samma tid förra året.

Även index för förändringsbenägenhet har ökat från 60 till 63, fördelat på ”trolig förändring” (71) och ”inspiration till förändring” (64). De rådgivningar som lantbrukarna rankade högst är våtmarksplanering och test av mineralgödselspridare som båda fick index 83 vilket räknas som mycket högt. Man är också mycket nöjd med med rådgivningarna om översyn av dränering, hantering av växtskydd och utfodring nöt.

Lantbrukarna anser också att rådgivarna har hög kompetens och att de fick relevanta råd anpassade efter sin verksamhet. Att rådgivningen är kostnadsfri uppskattas också enligt de fritextsvar som kommit in.

Per Brunberg på Björketorps gård i Ronneby är mycket nöjd med rådgivningen från Greppa Näringen. ”Jag har inte varit med om något annat projekt som gett så mycket”, säger han.

Gå in på greppa.nu och anmäl dig till våra nyhetsbrev och följ oss på Facebook

greppa näringen

Du får det här brevet för att du varit i kontakt med Greppa Näringen eller fått rådgivning av oss. Greppa Näringens medlemsbrev ges ut tre gånger per år. Vi ger råd om allt från kvävestrategi, växtskydd, våtmarker till utfodring och energieffektivisering.

Du når oss på www.greppa.nu och 0771- 573 456. Ansvarig utgivare: Stina Olofsson, Jordbruksverket. Redaktör: Karin Hugosson, LRF